

Megjelen: hetenkint egyszer, Csütörtökön.

A szerkesztő lakása: „Pestvárosnál” 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:

Égész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kéretik az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétetnek.

Hirdetések díjai: a háromhasábos petitsor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.

Kiadóhivatal

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

Legyünk figyelmesek.

Tudjuk, hogy a cholera még a mult ősszel befészkelte magát hazánkba, s azóta naponkint szedi áldozatait a megyékben.

A ragály nem enged, sőt naponkint nagyobb kiterjedést vesz; azért készen kell lennünk. Övrendszabályokkal fogadására; s nem elég, hogy a hatóság — ébren legyen, hanem maga körében mindenkinek meg kell tenni kötelességét, mert csak így érhetünk czélt s üzheljük el a veszélyes látogatót nyakunkról!

Nem titok többé hogy megyénkben a járvány több községben nagy mértékben dúl; s nem kétkelünk, hogy a hatóság és orvoskar helyt fog állni, s mindazon rendszabályokat alkalmazni fogja, mely a legszigorúbb büntetések terhe mellett is, folytonosan figyelem tárgya kell hogy legyen.

Mindenek felett a népnél gyakorlandó a legnagyobb felügyelet, mely részint a rossz életmód, részint a hanyagság s a bajnak fel sem vévése, a kuruzsolások miatt legjobban ki van téve a veszélynek; aztán jó és rossz időkben folyvást kint van az Isten szabad ége alatt, midőn a légmérsék rögtöni változása — úgy szólván, — egyik szülőanyja a veszélynek.

Nem hiszik, hogy elég fertőtlenítő szere volna a megyének, mely pedig járványos helyekben nagy sikerrel alkalmaztatik; azonnal megrendelendő volna, s úgy a városok mint községekben, az illető szolgabíró urak felügyelete alatt kiosztandó, hogy a kereskedésekben mindenki megkaphassa, sőt a hatóság által is szoríttassék alkalmazni.

Ha egy két ember barátja csak a tisztaságnak, a helységben, s a többi semmitsem tesz, ugy nem használnak magunknak; jegyzők és előljárók nagy szorgalmat tehetnek az emberiségnek, ha akkor buzgolkodnak legjobban, midőn a veszély legnagyobb.

Az azonosok többféle szereket ajánlanak, azon kijelentéssel, hogy az általok ajánlott szer, csalahatalan, az ily embereknek né hidjenek, de szigoruan alkalmazazzák magukat az orvos által rendelt és körülírt életmódhoz. Fő dolog, hogy t. polgáraitársaink a lehetőség óvakodjanak a meghülésstől, mely a ragályos időszakban veszélyes szokott lenni, s a ragály egyik terjesztője.

Mindenek felett pedig, ha bajt érez valaki, a ragály előjeleivel ne hanyagolja el, hanem orvosi segélyhez folyamodjék.

Igy Isten és magunk örködésével el-távolíttjuk és mérsékeljük a veszélyt.

APRÓSÁGOK.

A pénzkrisis miatt naponkint hallani új bukások és csődökről. A mult napokban X. úr inasa nem állhatta már meg, hogy urához ily kérdést ne intézzen:

— Ugyan tekintetes uram! mi lehet az a csőd, a miről annyit beszélnek az asztal felett.

— Hát Jóska, hisz az nem egyéb mint az, ha valaki a reá bizott árakat, vagy pénzeket elsiikkasztja, s az összes érték felével kidugja a tulajdonos szemét, a többivel ezután kényelmesen él.

Az inas még az éjjel ellopta X. úr pénzét, s következő levelet hagyott hátra:

— Tekintetes úr! Megbocsát — de csőd alá jutottam, pénzét a mely 27 fiból állott nem osztom fel, de a 12 ezüst kanálnak csak a felét vittem magammal. Jóska.

A multkor a Rósa sörházban azt kérdezték B. urtól hogy mit szeretne inkább szép asszonyt-e, vagy jó lovat? Rövid gondolkodás után így válaszolt az őszinte ember: „A szép asszonyokat nagyon szeretem, de a jó lovakat rendkívül becsülöm.”

A multkor egy helybeli asszonyság Mangold kölcsön-könyvtárából „Schiller: Haramiát” kéréte Koczabuetól.

OMLADINA.

A határvidékben a nagyszájú igaztó omladina had, egy új eselfogáshoz folyamodott, miután látja, hogy a sokat ígérés, boldondítás és igaztatás napjai lejártak. — Ugyan is azt híresztelik a nép között, hogy a (leviesár) baloldal a császárpártja, s a jobb pedig az ugy nevezett Deakpárt, az a szerbfaló magyar párt. Azért felhívják a szerbeket, hogy a (leviesár) baloldali párthoz csatlakozzanak, mert e pártban van a császár is, s nekik is mint hű állatvalóknak e pártban kell lenni. — A magyar miniszterumot a császár úgy is elesajja, mert már torkig van velök. Ez már csakugyan a szentelenség quit-esentijája.

A „Paneevacz” szerkesztője csakugyan nem fér a bőrébe. Naponkint látható a falukon egy tamburás kíséretében az utcákon, hol a népet verborálja, s oktatvan őket azon tanokban, a melyekért más országban már régen a hívósón ülne. No de még a mi halad, el nem marad.

Szakulla községében egy birtokos kijelentette, hogy minden igaztót, akit a faluban elfognak fizet a népek egy akó bort.

Most esend van a faluban és a lakosok között, mert azóta az éji madarak nem láthatók. Jó lesz ezt alkalmazni más községben is.

(A szerbek és románok). A „Paneevacz” „A szerbek és románok solidaritása a határvidékben” címliratu czikkében mindenekelőtt a szerbek és románok érdekazonosságát s a magyar országgyűlésen való solidaritását is előrebocsátván, ezen „testvéri” kapcsolnak mindinkább való megszilárdítását a határvidékben is tapasztalni szeretné, annyival inkább, mivel nekik (már t. i. a szerbeknek és románoknak) a polgárosított végvidékek ugyanaz a czéljuk, ami magában az országban. A határról kövételváltásra vonatkozólag ajánlja az ottani szerbeknek, hogy a karanesében ezredben a román „nemzeti” párt által fölléptetendő jelölre szavazzanak; de viszont elvárja a románoktól is, hogy a szerb-nemet bansági ezredben a szerbekhez csatlakozva, a szerb „nemzeti” párt jelöltjét segítik győzelemre. Így szövetségbe sikerülni fog az erős tusa a politikai nemzeti hegemonia ellen s a nemzetiségi zászló is fennen fog lobogni! (E felhívás buzdításul szolgálhat a hazafias pártoknak, hogy a nemzetiségi igaztók esinyjei ellen szoroson tömörüljenek).

ORSZÁGOS DOLGOK.

A királyi kisebb haszonvételek megváltása tárgyában az igazságügyminiszterium kezében már készítették a törvényjavaslat, mely a legközelebbi ülészsak elején okvetlenül a képviselőház elé fog terjesztetni.

E kérdésben mind a mult, mind a jelen országgyűlés alatt egyes képviselők által már nyújtott be törvényjavaslat. Horváth Boldizsár igazságügyminister is készített már egyet, mely azonban a ministertanács által fölvetett nehézségek miatt a képviselőház elé nem jutott. E javaslatban a megváltás az államhittel közvetítésével tervezetett.

Később a kormány a codificationalis bizottság több tagjának közreműködésével különösen tanulmányoztatta e kérdést s az anyag, mely e tanulmány következtében összeállított, mind terjedelmére, mind érdemleges becsére nézve rendkívül nagy és érdekes. Ki van ebben fejtve a királyi kisebb haszonvételeknek mind földesuri kiváltságos jognak történelmi keletkezése, átalakulása s mai állapotára lett kifejlődése, egybehasonlítva az idegen államokban létezett hasonló természetű jogviszonyokkal. Ezenkívül statisztikai kimutatásban részletesen össze van állítva, hogy e jog az ország területén az adóbevallások szerint mennyi magánértéket képvisel. Fölülhaladja csak így is a 300 milliót. Végre az eddigi törvényjavaslatok tarthatlansága részletesen van indokolva.

A készitendő törvényjavaslat mind értesülünk azon alapelvre lesz fektetve, hogy a kisebb királyi haszonvételeket bizonyos feltételek korlátai között a községek az állam közvetítése nélkül megválthatják. E törvényjavaslatlall egyidejűleg az italmérségi jog és vendégloji üzlet gyakorlásáról szóló törvényjavaslat is fog készítettetni s az összeülendő országgyűlés elé terjesztetni.

Az igazságügyminiszteriumban új ügybeosztás lép életbe f. é. augusztus 1-én. Az elnöki osztályon kívül, melyet Hilóczy Béla kir. tanácsos és elnöki titkár vezet, és melynek

ügykörébe tartoznak az igazságügyi tárca összes kinevezési és személyzeti ügyei, a miniszterium költségvetésének egybeállítás, szakbizottságok alakítása, az országos törvénytar szerkesztése és kiadása fölötti felügyelet — a miniszterium négy főosztályra oszlik, melynek mindegyike élén egyegy miniszteri tanácsos áll.

A négy ügyosztály hatásköre és főnökeire nézve következőleg sorakozik.

1. osztály, főnöke Zádor Gyula mindenemü nemzetközi és külföldi jogügyek; bíróság és közigazgatási hatóságok összekötőzései, hitbizományok, kisajátítás, statisztika.

2. osztály, főnöke Kovács Kálmán a bíróságok összes szolgálati, fegyelmi ügyei; ügyvédségi ügyek; alapítványok, szállóváltás; maradvány s irtványföldek megváltása.

3. osztály, főnök Horváth Döme — a leg-tisztábbban jogi és törvénykezési ügyek. Urbér, telekkönyv, bíró letétek, magánfeleknek bíróság elleni panaszai.

4. osztály, főnök Csillag László — az összes büntetőügy minden ágában.

A miniszterium létszáma következő: a miniszter és államtitkár kivül, 4 miniszteri, 8 osztálytanácsos, 8 titkár, 10 fogalmazó, 9 segéd-fogalmazó (egyik tisztelbeli), 4 fogalmazó gyakorlat. A miniszterium összes létszáma e szerint 45 tisztviselő. Ehhez még hozzászámítandó: 1 beosztott helyügyminiszteri titkár, 4 legf. ítélőszéki fogalmazó és 1 legf. ítélőszéki segédfogalmazó, tehát 6 beosztott tisztviselő.

Nyilvános számadás.

Helybeli jó erkölcsű és jól tanuló szegény gyermekeknek, az 1872/3-ik évi téli idényre leendő felöltöztetése czéljából adakoztak.

(Vége.)

IV. Krisztits íven.

Deixner Lipót 50 kr., Radosics Luka 20 kr., Oldal István 20 kr., Herczl Sándor 1 frt., Bolosnyai Ferencz 10 kr., Ungar 50 kr., Stroviny 20 kr., Ambroz István 20 kr., Thoma Julianna 20 kr., Illievich Tamás 50 kr., Milosevits Zsófia 10 kr., Roschul Urosch 10 kr., Dobos József 40 kr., Cusner József 40 kr., Mihajlovits Zsivojnov 50 kr., Hajduska József 20 kr., Naschitz Amália 30 kr., Danilovits G. 50 kr., Huszár István 20 kr., Ernst Ignác 30 kr., Ambroz Jakab 20 kr., Milety Vlada 10 kr., Guttman S. 30 kr., Szlanazevits N. 50 kr., Langhammer Jakab 10 kr., Kovács Jozefina 20 kr., Ismeretlen 10 kr., Szlankamenatz Tosa 10 kr., Adamovits A. 50 kr., Fischer Ph. 50 kr., Neuwirth 20 kr., Weiss Izsák 20 kr., Mihanov Koszta 20 kr., Neugroschel Mátyás 30 kr., Eberhart János 30 kr., Winter K. L. 30 kr., Kohn S. 20 kr., Ruth Ferencz 20 kr., Rozsa József 20 kr., Illievich Antal 20 kr., N. N. 30 kr., Sirocska Zsigmond 30 kr., Demetrovits Koszta 10 kr., Bukovalla 1 ft., Dankulo Milicza 10 kr., Meinerits Gergely 10 kr., Miladinov Jesta 20 kr., Manojlo Tanaszjevits 10 kr., Németh Péter, 10 kr., Danilo Petora 30 kr., Gollik Józ. 20 kr., Zoldy Péter 1 ft., Gáspári N. 10 kr., Gittler Pál 10 kr., Zsembery Antal 40 kr., Sztankovits György 1 ft., Liptay István 20 kr., Csada József 50 kr., Kanits Lipót 50 kr., Reimann Márt. 20 kr., Erzsí 20 kr., Sárosy Mátyás 40 kr., Gruits Gyoka 10 kr., Vukov D. 20 kr., Cusner Wolfgang 10 kr., Gruits Arkadia 10 kr., Stefanovits István 20 kr., Bedekovits Nika 10 kr. Összesen 19 ft. 30 kr.

V. Dimitricvits íven 2-od.

Mihajlovits Sándor 50 kr., Protits Sándor 50 kr., Mittag Mihály 20 kr., Grób Ágoston 1 ft., Ludvig József 40 kr., Jean 20 kr., A. R. 20 kr., Elmer József 20 kr., Gross Miklós 10 kr., Grassl János 30 kr., Bencze István 50 kr., Annau József 20 kr., Molnár József 20 kr. — Összesen 4 ft. 50 kr.

Helybeli kovácsczéh 5 ft., helybeli kereskedők gremiuma 5 ft., Szűcszczéh 5 ft., Cipészczéh 10 ft., Arsenovits Péter úr 3 ft., Lajos György 1 ft., Kerek-gyártó és bogházczéh 5 ft. Összesen 34 ft. Mindösszesen 129 ft. 88 kr.

Az ugyan e czélra rendezett szini előadásból bejött 68 ft. 12 kr. o. é. és így összesen 198 ft. oszl. ért.

Ezen begyűlt könyoradományokból a következő szegény sorsú gyermekek segélyeztettek: 1. Hacker Jónás, 2. Csatt András, 3. Lestyánszki Pál, 4. Pollák Gyula, 5. Cserveni Rezső, 6. Göttl György, 7. Slavik Julianna gyermeke, 8. Baudisz Virgil, 9. Szabó Pál, egy-egy öltözet téli ruhával, kiadás 90 ft., 10.

Jakabfalvi Józefa kis fia és leánya számára egy-egy pár cipő, kiadás 7 ft. 50 kr., 11. Jakabfalvi Józefa segélyezésére márczius 10-én 5 ft., 12. Jakabfalvi Józefa segélyezésére april 27-én 2 ft., 13. kiskorú Erdélyán Szavka, Paja, Drága és Józca segélyezésére márczius 16-án 5 ft. Összesen 109 ft. 50 kr. 14. A legjobb erkölcsű és legjobb tanulónak egy császári arannyal leendő megjutalmazására 5 ft. 30 kr. 15. A legjobb tornászának egy koronás tallérral leendő megjutalmazására 2 ft. 60 kr. Összesen 117 ft. 40 kr., mely a begyűlt 198 ft. levonmatván, jövőre hasonló jótékony czébra fennmaradt s a városi pénztárba elhelyeztetett 80 ft. 60 kr. oszl. ért.

S midőn ez iránybani számadásomat a nyilvánosság elé bocsátom, kedves kötelességemnek ismerem, — úgy a magam, mint a segélyezett gyermekek s azok szüleinek nevében, halás elismerésemet és őszinte köszönetemet nyilvánítani a jótékony adakozóknak. — N.-Beeskereken 1873. évi julius 28-án.

Stefulich Mihály, polgármester.

Korszerű röpeszmék.

(Folytatás.)

Országok, birodalmak jövője leginkább attól függ, hogy gyermekei mind hiven teljesítsék hivatásuk feladatát, kötelességüket. A hajdani görög allegória szerint a sphinx feltartóztató az utast s rejteljt mondván neki, ha azt feloldani nem vala képes, szétépte. Ezen allegória napjainkban is megtörténik velünk, midőn az életbe lépünk; rejteljt állítatik fel, ki ezt, mely nem egyéb, mint hivatásunknak becsületes megértése, feloldani nem tudja, az elvesz, áldozatul esik. Ennélfogva a bíró az ítélőszékben emlékezzék Themistokles szavaira: „Jobban szeretem az emberséges embert pénz nélkül, mint a pénzt emberséges ember nélkül.” s nem kerül szegény padra. Mikor Simonides lantos arra kérné Themistoklest, hogy hamis ügyében segítsen rajta és hozzon kedvező ítéletet. Mondá: Te sem volnál jó zenész, ha kóta szerint nem hegedülnél, én sem volnék igaz bíró, ha törvény szerint nem ítélnék.” Tapintatos sokat rejtő kifejezés! Egy alkalommal Harpalus, Fulóp kedves katonatisztje a nagy kártételről sulyosan vadolt Kratesért, mint barátja- és rokonaért eszedet, királya előtt; hogy rossz tettért titkon fizettesse meg az érdemlett büntetést, hogy így a tömeg átkai-, gunya- és gyalázásától megóvja magát, hessen. Fulóp csak emyit mondott: „Inkább illik, hogy ő maga gyaláztassék meg gonosz cselekedeteért, hogysen mi ő érte.” Ez is gyönyörű példa a részrehajlás eltávolítására! Fulóp szokott ugyan kedvezni barátainak, de a maga bírói becsületének megőrzésével. Semmi sem oly égető szükség t. olvasóim! minthogy a hivatalnok megvesztegethellen legyen s a törvények szentsége szerint ítéljen, így, ha az amugyis elég sulyos terhek alatt görnyedező nép felismeri benne, hogy ő nem köpenyforgató s az igazügynek valódi védője; soha sem leendő esküdt ellensége. Azonban — vajha ne tapasztalnók: Proserpina férje, Plutó, semmiképen, sem akarja összeszedni sátorfáját, hogy elhagyja a törvény szobát; egyre ingerel, csábit, nógat és izgat; csak a pénzt, csak a minddenható kincset rakd zsebre. Miért lézengnél nyomorultan, éhezve, koplalva, digeregve? Mitől felsz? Istentől? esztelennek; attól ne tarts, hisz azt már régen detronizálta az emberi ész! Az emberekől?... gyávaság! szinlejt, öls vastag aláretot, játszd ki az együgyü proletáriust, tedd simává szónoki fogásokkal a dolgot; ismerik lángelmedet, meg fognak nyugodni végzéseden, ítéleteden; ha mondd: barátim! ez másképen nem történhetett! Így küzd uraim; rettenetesen, borzalmas, kétségbeejtőleg a homály a világgóság ellen; s az elv: ahol pénz van, ott van élet és virulás, nélküle nincs boldogság; csak ábránd, boldonság az egész világ; győzelmesen emeli fel diadalmas lobogóját s a lelkiismeret hangos szavára, búsan válaszol a koporsóba zárt igazság siránkozó hangja: megöltek, eltemetnek, hogy soha életre ne ébredjek. — És mégis, azok ajkairól halljuk kárthatnati legtöbbször a részrehajlást, kivetégyzésekben — tisztelt a dicseretes kivételeknek! — mindég csak részrehajlás vezet, hogy minél több vagyont, kincset, gyűjthessenek.

Hogy a társadalom létalapjában erősen meg van ingatva, hogy föltte vérvörössé vált az ég szelid alakja s közegeiben messze elharapódzott veszedelmes rákfené pusztítja az életerőt, bénítja a népeket; hogy a haladás mostani vívmányai között leghátrább van az igazság s bekötött szemekkel sántikál; hogy most már a szennyes-szucsos oláhczigányok füstös sátorán kívül is nagyon sok cigány csal, cserél, lop és hazudik, hogy az emberek

egymással folytonosan mérköznek, mindenki a maga módja, véleménye szerint iparkodván felsőbbeséget érvényesíteni embertársra felett, ami napjainkban leginkább a vagyonnak sikerül; hogy jelenleg nem csak sűrű Bakony közepében tanyáznak rabló duhajok, hanem a modern izlés finomsága szerint rendszeresített alakban jelennek meg s a legtisztább hatytyut is posványba vonják s ezer jaj annak, ki a sziveskedés alig észrevehető pókhálóját beszórt gyűrű körükbe kerül; azt csak az nem látja, aki az imént lefolyt s oly számosakat tönkretett szomorú valóság előtt személt szándékosan behunyja. S vajjon miből ered mindez? hol van áldos forrása, melyből aki iszik bátran várhat koldusbotra, készülhet végső nyomorúságra s nem ritkán magára a halálra? — A jelenkor pöffeszkedő önzéséből, a mindenható pénz rendetlen szomjából, imádságból; a gazdagság, mely a böles embertől szolgálalban van, a fősvényel pedig gazdája felett uralkodik, mohó, szerfölötti, embertelen hajhászásból. Azért a civilizációnak egyik — és pedig elodázhatatlan — feladata a jövőben, hogy az emberi kötelességekről vétkesen megfeledkezze s tehát a társadalomnak csak terhére és kárára élő önzőket, mint valóban bűnösöket, szemmel tartsa, megbüntesse, tehetetlenek s vesztélytelenné tegye. Mindaddig, míg szineskedő ravaszság úzi pokoli játékat az emberek értékével, vagyonával, pénzével; addig soha sem fog visszatérni a patriarchális szívelyesség, sőt az egész élet csupa bizalmatlanság-, gyűlölség-, visszaélés-, megvetés-, irigység-, harag- és civakodásból fog állani: melynek rettenetes következményeit nem lehet leírni: csak könnyes szemekkel síratni. (Vége következik.)

Népszerű oktatás a cholera-járvány tárgyában.

Az eddigi tapasztalat szerint a járványos cholera kiütését, legnagyobb részt gyakori hasmenések (mintegy intőleg) előzik meg; melyek azonban gyakran figyelembe nem vétetve egyéb ártalmas körülmények hozzájárulása mellett, a cholera-járvány kiütését előmozdítják.

Mihez képest a cholera esés ellen lehető biztosítás céljából, a lakosság ezennel a következőkre figyelmeztetik:

1. A jelen időszakban jelesül pedig cholera-járvány idejében bármily csekélynek látszó hasmenés figyelmen kívül ne hagyassék, hanem orvosi segély ideje korán igénybe veendő, s a nyert orvosi utasítások pontosan teljesítendők; mi által a legtöbb esetben sikerül, a cholera kifejlődésének elejét venni, s így minden további veszélyt elhárítani.

A cholera esett egyenként a bőr kékes színezetű (hamu színű) és békahideg, párosult hasmenés áll be; mihez még görcsök is járulnak, és pedig leggyakrabban a lábikrákban, a hang változik, elgyengülés és rekedtség áll be, a vizelet megszűnik. A cholera ezen körjelei mindenki által észrevehető, azonban nem minden esetben mutatkoznak egyszerre.

Mihelyt valaki ezen betegségbe esik: ne mulassa el a kellő orvosi segélyt, mely mindenkinél különbség nélkül nyújtatik, haladék nélkül saját érdekében igénybe venni.

Az orvosnak megérkezte azonban szükséges, hogy a beteg, mihelyt rajta a fennebb elősorolt kör-jegyek egyike, vagy nagyobb része mutatkozik, melegített ágyba fekdjék, vagy fektetessék, és melegszékfü (chamomilla), méhfű (melissa) avagy borsmenta (mentha piperita) forrázat vétele, valamint a testnek lágy szörkermével (flanell) több ideig folytatott dörzsölése által, izzadságba hozassék.

Azonban a cholera ellen nem szakértők által javasolt más szerekek előzetes orvosi

tanács nélküli használatától óvakodni kell, mivel némely ily alkalmazása folytán a beteg állapota könnyen súlyosabbá válhatik.

3. A cholera leginkább az állati hulladékok rohadat és poshadat részei által terjed. E veszélyt az által lehet biztosan ártalmatlanná tenni, hogy a ragály-anyag az ugynevezett fertőtlenítés (desinfectio) által megsemmisítik; miert is nem lehet a lakosságot eléggé figyelmeztetni, hogy a fertőtlenítést saját biztosítása tekintetéből a legpontosabban naponta teljesítse, ez legegyszerűbben és legolcsóbban az által történik, hogy egy lakóra naponta számított 1½—2 lat vasgálicz egy meszel vízben feloldva, az árnyékszekébe, vagy emésztőgödörbe öntetik.

Miután pedig különösen veszélyes, ha cholerabetegnek hasmenés vagy hányás általi ürülékei, előzetes fertőtlenítés nélkül, árnyékszekébe, emésztőgödörbe, vagy csatornába öntetnek; e veszély elhárítása céljából önkéntlenül szükséges, hogy a cholera betegeknek; minden egyes ürülékei, azon edényben, melyben felfogattak, előbb a fennebbi módon készített vasgálicz oldattal véstelenítessék, és csak ennek megtörténte után az árnyékszekébe öntessék.

4. Járványos betegségek kiütését általában, és így a cholerajárvány kifejlődését is hatályosan mozdítja elő a tisztatlanság, és az általa okozott ártalmas higiénia. Ennek fő oka nem lehet eléggé a szigorú tisztaság fenntartása a lakosságnak, mint a cholera veszély elhárítására szolgáló leghatályosabb óvszerek egyikét ajánlani; mely tekintetben igyekezni kell a megkívántó tisztaságot egy a testben, valamint a ruházatban, ágyneműben és lakásban folyton fenntartani. A lakásokat nem csak mindenkor tisztán kell tartani, hanem azokat naponta néhányszor szellőztetni is kell, mi legcélszerűbben az ablakok kinyitása által történik; e mellett azonban jó a szobát levegőmaggal kifűtölni, mi a romlott szoba levegőt biztosan tisztítja. Különös figyelmet kell fordítani oly szobák szellőztetésére, melyekben cholera betegek vannak, miert is a levegő ott igen gyakran megújítandó, végül azon kell lenni, hogy a lakások általában zsufolva ne legyenek, mert ez által leginkább ideztetik elő az ártalmas légfertőzötés.

5. A cholera veszélye ellen igen hatályos óvszerek bizonyult be a szigorú mértékleteség étkezésben, italan s egyéb élvezetekben.

Maradjon mindenki szokott életmódjánál és táplálkozásánál, a menyinyben eddig is rendes, és a táplálkozás elégséges volt és ne változtassa szükségtelen aggodalomból ártalmatlan szokásait. Emésztetlen, zsiros, hasmenést okozó étkek és italok vételétől, mint eretlen gyümölcs, romlott hús- és kolbászfélék, állott halak, rozsol sült, vagy még meleg kenyér, ki nem forrott sörrel, és általában a gyomor-nak kivált este lefekvés előtti megterhelésétől gondosan őrizkedni kell; valamint oly viznek ivásától, mely csatornák avagy emésztőgödör közelében létező kutakból származik.

Gondosan kell továbbá kerülni a testnek felhevítését és az ez által könnyen okozható meghűléseket. A ruházat olyszerű legyen, hogy a testet az időjárás viszonyosságai ellen megvédje, különösen kell a lábát átázását kerülni, miert is azok szárazon és melegen tartandók. Áthúlések ellen pedig legjobban lehet magát oly flanelingek hordása által megóvni, melyek egyszerűsége az altestet is kellőképpen takarják.

7. Semmi se teszi az embert betegülésekre hajlandóbbá, mint a testnek kimerülése, s az álmatlanság; minél fogva a foglalkozás és nyugalom, ugy szintén az álom és ébrenlét között kellő arányt kell tartani, különösen pedig az éjszakai álmot, és egyébnemű kiesapongásokat gondosan kerülni.

8. Ellenben mindennemű betegülések ellen leginkább megóvja az embert a kedély-nyu-

galom, melynek megtartására lehetőleg törekedni kell, mi legjobban az által érhető el, ha bosszúságot, haragot, aggodalmat és félelmet lehetőleg kerülünk.

Ezek azon szabályok, melyeknek pontos megtartása, a lakosságnak különös figyelmébe ajánlatik, mi által jelesül, ha a hatóság részéről elrendelt általános és különös óvintézkedések foganatosítása, a lakosság részéről a megkívántó támogatásra talál, — bizony remélhető, hogy a cholera járványának kártékony hatása lehetőleg korlátozva marad, sőt a legcsekélyebb mérvre szorítható, s így számos emberélet megmentése sikerülend.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Bánlak, 1873. évi augusztus 2-án.

A volt szerb bányászati határvidék külön-szerű társadalmi és politikai viszonyait közvetlenül nem szemlélhetvén, nem akarok azokhoz hozzá szólni. Több évig birodalmunk fővárosában tartózkodván nem szerezhettem ama vidékbeli nép közhangulatáról tárgyilagosságot ismeret, nemis akarom magamat annak tolmácsául fel-tolni. De ereimben a déli szláv népfaj vére szint-oly melegen lüktet mint lüktet a hazafiai ér-zelem, melylyel magyarlazánk iránt édes mind-nyájunknak viselteni a legszentebb kötelességek egyike marad. Nem találok tehát helytelennek és időszerűtlennek ezen helyi és megyei lap becses hasábjain egy pár szót koczkaiztatni elvi szempontból azon közönség részére mely a „Zasztava“ árnyékában vesztelget s mely az „Omladina“ által befolyásoltatik. Annal in-kább nem látom helytelennek és időszerűtlennek mert a lapok közmegegyezőleg a határvidék polgárosításának akadályoztatását oly mester-kélt igazgatásokban találják, melyeknek szízlói az Omladina körében keresendők fel.

Amly magasztos és közháznunak tűnt fel az Omladina eredeti hivatásában és feladatában ép oly nemtelen és káros térre szédült most tisztán szerb nemzeti fejlődés szempontjából.

S majd ha a történelem és statistika bírói széket ültek a nemzetek kulturfeljedési állapotai fölött, a szerb nép életkönyvének lapján az értelmi, anyagi és erkölcsi haladás hátramaradásának felelőssége nem csekély mérvben a jelenlegi Omladinát fogja terhelni. Midőn meg-célját nem téveszté, valóban a szerb nemzeti-ség és művelődés gyújtópontjaul lehetett mondani, nem egy múlt látott részint fordításban részint eredetiben ezen „Omladina“ végzése alatt nap-világot — és ime, most meddő politikázás, iz-gatás és aljas egyéni érdek fészkevé aljasult s nem átkoldik magát most is mint a szerb értelmiség képviselőjének, a nép ügyvivőjének kikürtölni, feltolni!

Ezen egyesület vétkezik a többi testvér nemzetiségek ellen azokat nyugtalanítván; vétkezik a szerb nemzetiség ellen, abban a bi-zalmatlanság érzetét öntvén magyar társulárai irányában; vétkezik a művelt szerb ifjuság ellen, annak minden termékenyítő erejét abszorbeál-ván és az egyeseket egyoldalú politikai kabo-nicsárok kitorzítván, végre leginkább vétkezik a közbéke ellen a nemzetiségek között a viszály úszkát dobván.

A szerb nemzetiség ellen elkövetett bünei már megboszulni kezdik magukat; a román egy-ház emancipálta magát, a román irodalom felül-kerekedett s folytonosan előre halad a meddő politikázástól jobban megőrizte magát, habár nem egészen, szerbia löhátrol beszél az omladinis-tákkal, sőt felforgató irányzatuknál fogva a magyarországi szerb polgárokat még szerbeknek sem akarja elismerni, hanem megvetéssel svab-szki-aknak gunyolja. Ime az omladina gyümöl-csei! Ép hivatásának ellenkezőjét termel meg!

De tulajdonképen mit is akar az omladina igazgatásával elérni? Addig míg a nemzetiségi kérdés igazsá-gosan és méltányosan meg nem lesz oldva, ad-

dig jogosult állást foglal el oppositioja. Ezt ugy hisszem magyar részről sem lehet elvitatni, habár nem igen csekély azok száma, kik fel nem tudják érni demokrata eszükkel, miszerint a demokratikus áramlat és irodalmi feléledés-nek természetes követelménye a nemzetiségi öntudat és önállóság érzése s annak megvalósítási vágya is. Ezen népfeljedési tünet a többi nemzetiségekkel együtt a szerb nemzetel is közös.

A mily természetes azonban egy részről a nemzetiségi öntudat felébredése, ép oly igaz-ságtalan és méltatlan volna más részről annak a történelmi mult és a jelen politikai helyzet és körülmények rovására történő túlfeszítése. Ez ép ugy ellenkezőnek a szerb nép jól felfogott érdekeivel, mint ellenkezik a magyar államiság eszméjével.

Valamint minden elv és eszme egy a nem-zetiségi eszme is oly természetű, hogy szigorú logikai következménye sohasem felel meg fel-élesztő körülményeinek — s mindazok, kik azt élére állítják és nagy garral, dobbal hirdetik a valóságos élettől ép oly távol állnak, mint áll maga a nép azon végző következményétől.

Az omladinisták is tehát, midőn a nemze-tiségi eszmet élére állítják, s annak szigorú végkövetkezményeit megvalósítani gondolják — agyréteg kergetnek, fanatikusakká lesznek, s nemzetiségek érdekeinek nemcsak jó szolgálatot nem tesznek, de az igazat megvalva, az össze-fejlődést és szabadelvű haladást gátolják.

A szerb népség magyarországon, daczára volt kiváltságos helyzetének, daczára jogegyen-lőségnek sőt mondhatni daczára előnyösebb va-gyoni állásának, mert a földbirtok torontálme-gyében nagyobb részét nálok lévén, mégis oly népesedési tünetet mutat fel, mely minden igaz szerb keblét méltán tölt el fájdalommal. Ugyanis statisticalag nemcsak roppant apadást mutat fel, hanem a pauperismus, mely ugyan általá-nos, mégis e nép soraiban dühöng legborzasztó-ban. A horvát és bunyevác népnél ezen tünetek nem mutatkoznak, pedig ugyanazon egy faj nép. Honnan e jelenség, honnan e külömb-ség egy verű népek közt? Hallgasunk. Egyéb tényezők közt az omladina is hatalmas közre-működik, hogy a szerb nép tovább is: szemmel bírván ne lássa a kor intő jelét, és füllel bírván ne hallja a haladás szótát.

Ti elfogultalanjai nemzeteknek! mint vesztelget-tek tovább a halál árnyékában. A sasok és solymok utódja ölelkezhetnek egymással azt mondja közös mutlok ezt parancsolja közös jövőjük.

Mi közelednénk hozzátok, áme ti a hal-lalárnyékában ültök — lépjetek a vesztéjő kör-ből ki és kölcsönös lesz a közeledés, ölelkezés. A felhold elleni küzelemben közös zászlónk volt a kereszt — a „Zasztavan“ nem tündöklik az örök béke és szeretet jelvénye, hanem a fagyjüöllet és bosszú, aljas érdek és elfogult-ság fekete pontjai sötéltelnek rajta.

Vadász Szlavitsek Zsigmond.

Szt.-Györgyi kerület 1873. aug. 5.

Midőn megyénk több kerületében a cholera járvány már oly feltűnően uralkodik, helyen látom lenni, hogy a szent-györgyi kerület egészségi állapotát is néhány szóval ecseteljem.

Igaz ugyan, hogy a mi kerületünkben is a nép lesujtva s szorongatott kebellet néz a már majdnem szerte grassáló járvány elebe, de mindamellett annak kerületünkben, hala az egeknek, daczára hogy ez majdnem a leg-moccsárosabbak egyike, még maiglan semmi nyoma; és ezen kedvező körülményt, hogy t. i. ezen járvány kerületünkben még eddigel megkímélte, egyedül a tett óvintézkedések szigo-rú és pontos megtartásának köszönhetjük, mert volt alkalam személyesen meggyőződni arról, miszerint kerületünk legkisebb községe is cholera porokkal ellátva, a vett oktatáshoz képest szigorúan ragaszkodik az óvintézkedé-

TÁRGZA.

Fecsegések.

„Azt mondják, hogy süket vagyok! — kiáltja egy öreg ember. Jó isten! minő rá-galom! — Ha nem hallok jól, az azért van, mert a mostani emberek csalók és mesterkél-tek, az a szokások, hogy szándékosan halk hangon beszéljenek, mert érdekükben van, hogy a becsületes emberek ne értsék meg őket. — Az én időmben, midőn az embereknek több belheseők volt, nem féltek hangosan és érthetően beszélni.

De minden elkorcsosul; én láttam és tu-dom, hogy a föld ezeltől jobb, zamatosabb gyümölcsöket termelt, melyeket könnyen le-hetett megemészteni, és nemesebb borokat, melyek kellemes derültséget idéztek elő, de semmi rozsz utóhatással nem bírtak. — Ma már minden megváltozott, két szem szilva, vagy egy pár másféle gyümölcs megárt, két pohár borocskát sem ihaték meg az ember anélkül, hogy beteg ne legyen tőle.

Hát még az időjárás mennyire megvál-tozott! minden lépten-nyomon csak köhécse-lést hallunk, minden felé hűlés, nátha, kösz-vény és többféle betegségekről panaszol-kodnak.

Hajdan a birkáknak is finomabb, lágyabb és ruganyosabb gyapjak volt, melyekből pom-pás matraczokat készítettek. A cselédek azon időben e matraczokkal kitűnő jó ágyakat ve-tettek, egyhuzamban felébredés nélkül nyolcz

óra hosszat is aludt rajtuk az ember. — De a mostani időben a birkák gyapja durva, nem érdemli a pénzt, a mai cselédek rozsz indu-luak és restek; az ágyak kemények, kényel-metlenek, az ember nem tud nyugodni, egész éjjel álmatlanul forgolódik.

A szakácsnak ügyetlenek, nem tudnak jól főzni, az étkek nem ébresztik fel az étvágyat; és a legcsekélyebb kihágás is megárt.

A mostani időben nagyon csinos állású és látszólagosan jólkészült lábbeliket árulnak, de szorítja a lábát, az ember tyukszemeket és borkeményedéseket kap tőle; e kényelmetlen lábbelikkal nem lehet oly hosszú sétákat tenni, mint a régi nyugalmas lábbelikkal.

Hát még a tükrök! szent ég, mennyire megváltoztak! a mostani tükrök mind hibásak. Az én ifjuságomban tökéletesebben készítették; gyönyörűség volt bele nézni, az ember piros és telt arcot, élénk szemeket, ideo arczzint és fehér fogakat látott; de most rozssul ke-sztik, az ember borzad a tükröbe tekinteni.

Oh! Ah! Pihe! Szörnyűség!

A nők iránt való állítólagos szigorúsá-gomért néhányszor már civakodtak velem.

E szigorúság miben áll? — Hiszen épen az, mit violám ellen elkövetek, midőn gondo-san kigyomlálom, és rózsafáim ellen, midőn megnyesem.

Fájdalom! már tul vagyok azon boldog időn, midőn egy nőben kielégít az, hogy nő, — és a nemkülönbség szellemet, szépséget, érenyt, bájít, finomságot, izlést stb. kipótol.

Azon korba jutottam, midőn már vesző-

lyes, esztelenség és nevétséges a nőket sze-retni.

— Nem tudom — melyik újabb filozófus mondja, hogy: „Azoknak a büntetése, kik a nőket szerlelett szerették az, hogy örökké sze-retik.“

E korban, melyről beszélek, — melyben szeretni képtelenség és nevétséges, az ember legalább meg akarja magát csalni és a sze-retetreméltóságra helyes okokat keres.

E korban már megkívánja az ember, hogy a szeretett nőben valódi tökéletességek is le-gyenek.

* * *

Vizsgálják meg jól, miféle pontok felett látszom a nőket megtámadni, — vagy is job-ban mondvá, miféle pontok felett szolgálak tanácsaimmal?

Midőn a fényezés ellen beszélek, ez azért történik, mert az a nő, kinek több pénzre van szüksége, mint hozományának jövedelme, vagy a mennyit munkája által mint háziasszony, családlánya, gazdasszony megtakarít vagy besze-rez, az a nő megszűnik férjével egyenlő lenni; — nem társa többé, csak ki van a férje által tartva, — női méltóságából vesztit és magát a férj hatalma alá helyezi.

És a mi több, az a nő, kinek sok szük-sége vagy sok fényzési kívánsága és szokása van, az nem választat magának a legszelle-m-dusabb, bátrabb, nemesebb, becsületesebb és leggyöngédebben szerető férfiak közül férjet, — csak a leggazdagabbak között kell keresnie. Valljon a nők ellensége-e az, a ki ha-sonló figyelmeztetésekkel szolgál?

Midőn a krinolin ellen beszéltem, mely néhány év alatt a nők által elfogadott legne-

vétségesebb divatnak bizonyult, és azt mon-dtam, hogy olyan tulzások és terjedeleme szoktatják a szemet, minek következtében a férj vagy szerető szeme előtt, a legépebb és töké-letebb természet, a természet által legzadag-gabban megáldott nő is gyenge, beteges, gyarló, hitvány, vézna és időtlen lénynek látszik.

Valljon ekkor is rozsz tanácsot adtam?

Például, egy olyan példát hozok fel, mely-lyel máskor is kudarcot vallottam, de azért még is ismét visszatérek reá.

Most nem akarok azon illedelmes és bájos mozdulatról beszélni, mely — midőn fel áll — minden nőnek sajátja, hogy összeroncolt és rendtelenségbe jött öltözetét helyre rázza, és mely mozdulat a vakaródzó majom mütétéhez hasonlít. —

A zsebkendőről akarok beszélni.

Fel tudom én azt az élvezetet fogni, a mit egy nő érezhet, midőn a többi nőknek egy új értékes csecebecsét, egy csinos semmiséget mutathat fel, mit magára illeszt: ezek azon adományok és ajándatok, melyeket a szerény halandók a szépség oltárára tesznek.

Az értelmes emberekre a szépség befo-lyását az a hatás bizonyítja, a mi előidéz.

Nők előtt — férfiak által adott csece-becsék azon ostobaságok sorozata — melyet értük a férfiak elkövetnek.

Azonban, vannak bizonyos határok, melyeket még ha a divat parancsolja, sem szabad túllépni; a nőnek mindig jogában áll, a divat határozatait az illedelem törvényszéke elibe állítani.

sekhez e
lom telje
Ne
kerületü
közésgé
oktatta
magukat
vizek le
tása kor
fordított
Ma
gyéne
tában m
derék k
szolgab
a baj é
melyhez
Ily
illető t
sukra, a
segede
ezen ves
tében a
azé
holnap
vány m
megye,
gyűlés
halaszo
de a ve
lyozásá
lekedm
behívott
tembere
összejö
azt hisz
*
közölt
közítse
terét el
budai s
sésre, s
manizá
komoly
t. polg
ismerj
csak le
a djon
germa
polgar
pokot, m
ságot k
mást ve
*
szagos
tartatni.
*
megfog
a közp
megtél
4 óraok
*
teljes d
sát a k
*
mi ind
gármeste
miaba s
megjeg
légyest
nyják a
hogy a
ellen int
gyözőv
a válas
*
pedig h
ügy ki
a város
*
erősen
hogy a
*
áldozat
anyira
ápolni is
aki ily
járvány
elkövet.
*
gyeszt
nek fel
ember
san lát
fedezve
szükség
támadt
gazdák
s festet
lezők e
rozsz te
fizetjük
megmon
polgárok
mennyi
mi veti
zesse az
nem kel
kétségbe
*
gyazó k
kész és
tik a t
juk, a t
osztásna
gyar fe
Liptó) é

sekhez és a legcsekélyebb bajban is fut bizalom teljesen a község házához orvosáig.

Nem kevésbé volt alkalom látni, midőn kerületünk szolgabírája Dr. Csolakovics Sebő községeit beutazván házról házra személyesen oktatta a község népeit hogy miként tartsák magukat, s különös erélyt tanúsított az állóvizek levezetése, a szemét és ganaj eltávolítása körül és figyelmét a kenderásztásra is fordította.

Máskor ismét Dr. Gesztessy László megyénk főorvosa is kerületünkön keresztül utaztában mindenütt oktatta járt el, nem különben derék kerületi orvosunk Dr. Szabó a kerületi szolgabíróval karöltve, minden lehető megteheti a haj elhárítására, kellőleg oktatótanítva a népet, melyhez ez híven ragaszkodik.

Ily óvintézkedések megtétele után és az illető tisztviselő uraknak illeténi gondoskodásukra, bátran hiszünk, hogy kerületünk Isten segédelmével jövőben is ment fog maradni ezen veszélyes ragálytól.

HIRHARANG.

* A katonaság felsőbb rendelet következtében az őszi gyakorlatokra nem fog berendelteni, azon vasárnapok, melyeknek megtartása ezen hónapra esik, felsőbb rendelet folytán a járvány miatt, szintén meg nem tarthatók. Békésmegye, s utána többben a megyei bizottsági gyűlés megtartását szintén a járvány miatt elhalasztották. Ezen intézkedések áldozattal járnak, de a veszély tovább terjedésének megakadályozására vezetnek, s azért igen helyesen cselekednek megint is, ha a folyó hó 11-én egy behívott bizottsági rendkívüli közgyűlést szeptemberre tenne át. — Ha a vasárnapok és egyéb összejövetelek a járvány alatt veszélyesek, akkor azt hisszük, hogy a közgyűlés sem lehet kivétel.

* A „Reform” s utána a többi lapok is közölték egy újdonságot, melyben városunk közlístelében és szeretetben álló polgármestert elnevezik germanizátornak azért mert a budai kórháztól kapott német városi megkeresésre, szintén németül válaszolt. — Mi a germanizátor címen jól neveltünk és nem vettük komolyan és nem is vehettük, — miután mi t. polgármesterünket, s annak hazafiságát jól ismerjük; s azért az ellene intézett támadásra csak két sorban felelünk, mondván: „hogy adjon az Isten az országnak sok ily germanizátort mily Stefulich Mihály polgármesterünk.” Fölkérjük azon t. lapokat, melyek a nevezett germanizátor újdonságot közölték, hogy e néhány sorral is tudomást venni sziveskedjenek.

* Mint értesülünk, a nagy-beckereki országos vásár a járvány miatt nem fog megtartani.

* Miután a határvidékekben a jövő hóban megfognak történi a képviselő választások, azért a központi választmány az első intézkedések megtétele tekintetéből e f. hó 11-én, délután 4 órakor ülést fog tartani.

* A helybeli „ülöző-egylet” e napokban teljes díszszel temette el egy elhalálozott társát a közönség nagy számú kísérte mellett.

* Valaki a „Wochenblatt”-ban nem tudjuk mi indokból, csipkedi közlístelében álló polgármesterünket s egyúttal lapunkkal is polemikába szeretne keveredni. Az elsőre az a megjegyzésünk, hogy polgármesterünk az ily légyecsipkére keveset ad, s nem is nyugtalanítja almai; a másodikra röviden azt feleljük, hogy ha az illető személyünk vagy lapunk ellen intézett szándékos malitájáról megleszünk győződve, biztosíthatjuk az illető firkaszt, hogy a választással nem fogunk adósok maradni.

* A városi főgyűlés ügye szünetel; pedig ha most nem sürgetjük annak megadását úgy kifogynak az időből. Jó volna e tárgyban a város atyáinak minél előbb valamit tenni.

* Zombolyán és Módoson a cholera még erősen dühög. Minden intézkedés megtörtént, hogy a helyzetet segítse legyen.

* Módoson a cholera ugyan csak szedi áldozatait. Naponként 15—16 halott. Az emberek annyira meg vannak rémülve, hogy a betegeket ápolni is alig akarják; mert attól félnek, hogy aki ily beteget érint, az okvetlenül szinte a járvány áldozata lesz. Az orvosi kar mindent elkövet, hogy a járványnak eleje vétesse.

* A mint a cséplőpróba történe meggyeserte, mindig nagyobb körvonalakban tűnnek fel a csalódások. Merre csak megy az ember panaszt hall, most már majdnem biztosan látjuk, hogy a szükséglet is alig leend fedezve. Miből lesz tehát fizetendő a gazdasági szükséglet, s az adó, s a négy rosz év folytán támadt nagy terhek? — A lepraktikusabb gazdák is elszámították magokat. Hiába festik, s festették rózsaszinben a kereskedelmi levelezők ez év középserűségét, — most már a rosz termés konstatació tény. Hogy miből fizetjük az adót, azt csak a jó Isten tudná megmondani, de mi gazdák nem. — Vannak polgárok, kik annyi magot sem kaptak, a mennyit elvetettek, kenyérnek sem lesz elég, mit vett a földbe, — mit adhat el, hogy fizesse az adót és többi kötelezettségeit; ehhez nem kell kommentár, — beszél a nyomor és kétségbeesés.

* A törvényhatóságok kikerekítését tárgyazó kormányunkalát már majdnem teljesen kész és szintén az őszi ülésszakban terjesztik a törvényhozás elé. A munkalát, mint halljuk, a jelenlegi hiányos megyei területi föl-osztásnak radicalis kijavítását célozza, a magyar felvidéken több megyét (Arva, Turóc, Liptó) összeolvaszt, Erdélyben pedig igen ne-

vezetes változtatásokat javasol. A kormány e javaslattól a közigazgatás olcsóbbá és jobbá tételét várja, s ez mindenesetre egyike a legnevezetesebb lépéseknek a közigazgatás ujra szervezésére.

* (Egy vendéglátás szomorú vége.) Az aradmegyei Buttyinban július 27-én véres jelenet folyt le. A 68 éves Zöldy Lajos rég idő óta együtt lakott egy hábanóval, s elég békében éltek. Közlebb Füleki Mihály ácsmester ment hozzá látogatába s több napig ott időzött. Minden arra mutat, hogy meghódította a nő szívet. Midőn aztán a válas ideje eljött, és Füleki szekerem épen ki akart hajítani az udvarról, Zöldy Lajos, ki egykor honvéddadnagy volt, az ablakon keresztül ráolt s úgy eltalálta, hogy a vendég rögtön meghalt. A másik pillanatban pedig saját magát lötte agyon.

* (Rejtélyes küldemény.) A párisi „Figaro” beszéli egy tekintélyes orosz főnemes gróf B...e érkezett nem régen Párisba. A „Hôtel de Flandre et Luxembourg”-ban lakott, s megkedvelvén a párisi élet ezer élvét nyújtó gyönyörét, csak késő éjjel szokott lakába visszatérni. Június 27-én éjjel két órakor vetődve haza, szolgálja egy a postán érkező esomagot nyújtott át. A gróf a gondosan keresztül kötött dobozt fölnyitva, viaszos vászonnal betakart valamit vesz elő. Kíváncsian göngyölteti a borítékot, s — egy női kézről levágott uj hull asztalára, az ujjon pecségyűrű volt e felirattal. De profundis (a mélységből) a nemes orosz ijedelmé leírhatatlan. Egész éjt álmatlanul tölti, s másnap kora reggel elutazott. A „Figaro” azt mondja, hogy fiatal neje volt egy lengyel leány s valószínűleg ezt gyilkolhatták meg, s a férjnek neje levágott ujját küldték meg. De hogy nincs a gyűrűn a misticus fölírás, az még titok.

* (Nem jó az ördögöt falra festeni!) A „Temesi Lapok” írják: Temesvárotól az alkaptányt Dragovánics-ot egy barátja a cholera állásáról tudakolta, az ottani alkaptány a kívánt választ megadva, ismerősének megmutatja a mindig zsebében hordott „cholera-csöppet”-et, ki is tréfára véve a dolgot, jól húzta a megtekintést végéig kézhez vett üvegből. De az erős ital csakhamar beleégetést és leírhatatlan fájdalmat okozott el annyira, hogy a kíváncsi azt hitte, hogy cholérát ivott a cholera-csöppből. Szerencsére az alkaptány nem a kórházba, de a kúthoz vitte a beteget, hol egy pohár friss víz segített a bajon. Hanem hát azért csak nem jó az ördögöt falra festeni!

* (A délmagyarországi történelmi és régészeti társulat emlékkönyve.) Megjelent és vettük a délmagyarországi történelmi és régészeti társulat emlékkönyvét, melyet a f. évi május 5-én Temesvárotól tartott második ünnepélyes évi közgyűlésének emlékére a társulat választmánya meghagyásából Szentkláray Jenő társulati főtitkár szerkesztett és a társulat saját költségén kiadott. E emlékkönyv, mely Ormós Zsigmond urnak, e társulat fenkelt alapítójának és elnökének van ajánlva, igen díszes és a társulat jó nevének megfelelő módon van kiállítva, úgy hogy a csanád-egyházmegyei nyomda díszre valik. A mű 91 lapra terjed. Tartalma: Előszó Szentkláray Jenőtől; a nagygyűlés leírása Janky Károlytól; megnyitó-beszéd Ormós Zsigmondtól; titkári jelentés Szentkláray Jenőtől; a bányási zsidók állapota a XVIII. században Preyer Jánostól; a szármű jelvénye az ősi dákoknál s a lilomokról az anjou-házi magyar királyok pénzén Dr. Despinics Péter-től; a temesvári pénzüzetek statisztikája Dr. Kakuja Gyulától; a délmagyarországi múregészeti múzeum alaptervezete és alapítása első évében gyűjtött érmeinek és régiségeinek leírása Dr. Despinics Péter-től; a délmagyarországi történelmi és régészeti társulat alapító és rendes tagjainak, tisztviselőinek és választmányainak névjegyzéke, függelék. Ajánljuk e kitűnően szerkesztet, és kiállított emlékkönyvet a t. közönség pártfogásába. A belértek, úgy a kölcsöny megérdemli, hogy e könyv egy előkelő ház asztaláról se hiányozzék.

* Az országban uralkodó cholera járvány következtében július 1-jétől 18-ig összesen 14,559 betegedet meg, ezek közül meggyógyult 6181, meghalt 5231, gyógykezelés alatt maradt 3147. A járvány egész tartama alatt f. hó 18-ig megbetegedet 48,150, meggyógyult 26,605, meghalt 18,398. A járvány következő törvényhatóságok területén ütött ki újabb: Buda, Kecskemét, Pest, Székváros, Arva, Bács, Csongrád, Fehér, Liptó, Szabolcs, Temes, Tolna, Torna, Trencsén, Ugoosa, Ung és Zolyom megyékben, továbbá a jász-kun kerületben és a határvidékekben.

* A járvány pusztításairól a mai hiv. lap a következő jelentést teszi közzé: Az országban uralgó cholera-járvány iránt folyó júli. 18-tól aug. 2-ig terjedő időszakban beérkezett hivatalos jelentések alapján szerkesztett összeállítás szerint a járvány állása következő: az ápolás alatt maradt 3147 cholerabeteghez újabb 41673 járult; a 44820 összes beteglétszámból meggyógyult 18139, meghalt 15855, további ápolás alatt pedig 10826 egyén maradt. A járvány egész tartama alatt 97 törvényhatósághoz tartozó 2622 községben, 4,395,859 összes lakosság között megbetegült 91,786, meggyógyult 44,525, meghalt 36,435, további ápolás alatt maradt 10,826 egyén. A fent kitétt 2622 község közül ez időleg cholerabeteg 1245 helységben nincsen, hatóságilag pedig végképen megszűntnek nyilvánítottak e járvány 11 törvényhatóság területén. Ellenben újabb kiütött 26 törvényhatóság területén. Ez igen szomorú tudósítás. Két hét alatt majdnem tizenhatezer ember halt meg; — oly szám ez, mely tetemesen fölulmulja a járvány 66-diki pusztításait. Vajha e fájdalmas tényből okulnánk

mindnyájan! Jó és erélyes administratio, megfelelő egészségügyi intézkedések: ezek képezik életszükségletünk, s az ezekről való gondoskodás áldosabb, s üdvözőbb lenne minden egyéb politikánál.

* Budapest, aug. 5-én. A perza sah tegnap délután nagy hajtóvadászatban vett részt, mely a lainzi állatkertben rendeztetett. A nap folyamában 1200 db. nemes vad hajtattott be, és kellő számú vadászok is készen tartottak. Az állatkert ugynevezett vadászterén a király, Lajos Victor, Lipót és Rajner főherczegek, Honlohe hg, Grünne és Wilczek grófok és az arisztokracia számos más képviselője várak a sahot, ki a herczegekkel és kísérete többi tagjaival 4 órakor érkezett oda Laxenburgból külön vonaton. A sah, ki egészben vége 20 lövést tett, egy szarvast ejtett el, és négy más vadat megölt. A király és a sah mostoha fivére a legtöbb vadat ejtették el. 7 órakor felhagytak a vadászattal, minthogy a sah kijelenté, hogy összehajtott vadra nem szeret löni, és csak a magas hegyek között tud kedve szerint vadászni. — Összesen 72 db. vad ejtett el. Vadászat után a schönbrunni várban ebéd volt. Este 9 órakor az uraságok a királyné termében gyűltek össze. A királyné hírszerint ma Bécsbe volt érkezendő, és holnap fogadni fogja a perza uralkodót. Holnap este 6 órakor a Schmelzen a sah tiszteletére nagy díszszemle lesz. A sah az eddigi intézkedések szerint folyó hó 8-án vagy 9-én hagyja el Bécsét.

* A walesi herczeg nem rég Pesten mulatása alkalmával tudvalevőleg megígérte, hogy az őszi vadászatokra megint eljön Magyarországra. Az „L. C.” szerint már végleg el is volna határozva, hogy a herczeg eljön, és jelen lesz a gödöllői rókvadászaton, valamint egy nagyobb vadkanvadászatra Mármarosba is elmegy. Már Budapestre érkezett volna is egy megbízottja, kinek utasítása van Gödöllő és Megyer között a herczeg számára alkamas villát bérelni. A herczeg vadászszközöket és kitűnő faj ebeket is fog magával hozni, melyek a vadászat barátjainál nagy érdeket fognak keltetni.

* Balaton-Füreden a fürdői vendégek legújabb névsora szerint július 28-ig 672 fél volt 1073 személylyel.

* A honvédek lábbeljét oly rosznak mondják, hogy rövid hasznalat után teljesen hasznaveletlen lesz. E miatt sok is a panasz, minek folytán a honvédelmi miniszterium a hiányok megvizsgálására szakbizottságot küldött ki. Talán nem volna rosz a vizsgálatot a honvédek egyéb ruházataira is kiterjesztelni, mert bizony az sem állja ki a bírálatot.

* A három óra felfüggesztett „Pancevac” azon számondó, strucz-madar politikai képzeldődsben szenvedett, hogy a volt határvidékek alakult és még alakítandó Deák körök hitelét a nép előtt azzal is megronthatja, ha az elnevezést nevétséges módon: a Deákpartiakat lapjában folytonosan, s minden számban számtalanszor „ostobaféjúknak” (dedakobczi) nevezvén. Ez különben csak a szeb-bik elnevezés volt; hasznalta sokszor a „magyar-német szemétnép” (magyarszki-nemacski dsubretári) nevet is, s bizonyára ily névvel illetve minden magyar pártot, még a szél-sóballt is, ha a mostani fontos idők és körülményeknél fogva nem a Deákpartnak jutott volna ama nehéz feladat, hogy a magyar állam vitalis érdekeit az alig fölszabadított katonai területen a délszláv onladmisták izgatásai ellen védelmezze. Vagy képes volna-e féktelen cliquet, hütlenség és honarulás nélkül kielégíteni a magyar ellenzék bármely töredéke? A „Pancevac” felfüggesztését egyébiránt nem az idézett és igen jellemző gyalázkodó stylus, de a volt határvidékek még érvényben álló sajtórendszabály szakaszainak sokszoros megsértése idézte elő.

* (Utazás Assyriában.) A „Daily Telegraph” Smith Györgytől, ki a british muzeum-ban lévő s az özőn vizet tárgyazó okiratot leolvasta s a kit ő Assyriába egy tudományos kiküldetéssel megbízott, — Mossulból következő táviratot kapott: „Ninivében a királyi könyvtár épület-maradványainak ásátásával most foglalkozom, a helyre csekély akadályok után raakadtam. — Kutatásaimat nagy jelentőségű sok új tárgy jutalmazta. — Utolsó táviratom óta számos nevezetesen feliratokat s különféle szórakozási maradványokat találtam. — A feliratok között van egy tábla, mely a törvények áthágóira mért büntetéseket tárgyalja. De leg-szerencsésebb felfedezéseim közé számított azon szétért táblát, mely az özőn viz leírásának azon részét tartalmazza, melyet már elveszettek hittem. — Roppant azon rom- és föld-halmaz, mely az ökor ezen maradványait fedi, hosszú idő és sok pénzre leend szükség, míg e kincseket napvilágra lehet majd hozni.”

* Az országos magyar képzőművészeti társulat jelen évi mulajja egyike a legsikerültebb aczélmetszeteknek. A mulaj Margitot és Faustot ábrázolja Litzemayer Sándor festménye után. A metszést Párisban Cottio eszközölte; nyomatolt Bécsben Kaesernel. A kép központját Margitnak a templomból tóduló nép közül kiváló s a kép sötét alapján kedves világtábsba helyezett alakja képezi, kezében könyvvel s olvasóval. Oldalt Faust áll, kit Mephisto bizalmasan figyelmeztet a szemlesütve továbbaladó Margitra. A kép háttérét a távozó nép s elmosódó napsütötte épületek töltik ki, melyekkel kellemes ellentétet képeznek a templom repkénynyel befutott komor falai. Az egész kép hatása rendkívül előnyös.

* (Régi sir.) A herczeg-prímás patotájának újbóli építése alkalmával Pozsonyban a pinchezhelyiségekben egy csontváza akadnak, mely hihetőleg női csontváz, mert közelében fölbevalók valának. — Behatóbb vizsgálat után

oly téglakra is találtak, melyeken e felirat volt olvasható: L. E. G. XIII. G. — Találtak még fogatyuval bíró kályhacserepeket. A téglák az 500-ik évből, a római időből származhattak.

A nagy-beckereki takarékpénztár forgalom-kimutatása

1873. július havában.

Betételek állása június 30-án	79466 ft. 42 kr.
Betételet júliusban	3098 „ — „
összesen	82564 ft. 42 kr.
Visszafizettetett	3386 „ 08 „
Állása július 31-én	79178 ft. 34 kr.

Folyó számlai betétek állása június 30-án

Betételet júliusban	1188 ft. 27 kr.	18156 „ 75 „
Visszafizettetett	9620 „ 78 „	„ „ „
Cselekvőleges egyenl. júli. 31-én	„ „ „	2652 ft. 30 kr.

Váltó-tárca állása június 30-án

Leszámitoltatott júliusban	157043 ft. 43 kr.	81976 „ 49 „
összesen	239019 ft. 26 „	81020 „ 26 „
Visszafizettetett	„ „ „	157999 ft. 66 kr.

Előlegek értékpapírosokra június 30-án

Előlegeztetett júliusban	9003 ft. — „	750 „ — „
összesen	9753 ft. — kr.	530 ft. — kr.
Visszafizettetett	„ „ „	9223 ft. — kr.

Zálogba adott kölcsönt. Állás jun. 30.

Változatlan maradt július 31-én	1400 ft. — kr.
---	----------------

Pénztár állása június 30-án

Bevételek júliusban	6758 ft. 14 kr.	103834 „ 92 „
összesen	110593 ft. 06 kr.	96315 „ 31 „
Kiadatott júliusban	„ „ „	14277 ft. 75 kr.

Közigazdaság.

Nagy-Beckereki piac.

(augusztus 1-én.)

Buza 5 ft. 50 kr. — Kétszeres — ft. — kr. —
Rozs — ft. — kr. — Arpa 1 ft. 80 kr. — Zab 1 ft. 80 kr. — Tengeri 3 ft. 30 kr. — Köles 2 ft. 40 kr. burgonya 3 ft. — kr. — Repeze 4 ft. 10 kr. — Széna 2 ft. — kr. — Kemény tűzi fa 18 ft. — kr. — lágú 14 ft.

A pénzkrisishez és hitelmegingathatásához igen sokban hozzájárul a budapesti váltó- és kereskedelmi törvényeknek télen lassúsága; legutóbb hosszú vajadás után kineveztetett az új hat bíró, de ezalatt vajmi kevés lesz segítve, ha a segédcséleket legalább még két-szeresen és rögtön nem fog szaporítani, és ezt annál inkább megvárhatjuk, mert a nevezett törvények jó-vedelméből óriási haszon háramlik az államkincstárra. — A lassúság által a mai pénzkrisis közepette a felek követeléseit teljesen veszélyezve vannak; felperes megperli adósát, két hétre kap erre tárgyalást, a melyre alperes nem jelenik meg, a törvényes elmarasztalja ugyan alperest 24 óra alatti fétésre, de a kiadóhivatal a csekély erő mellett néha egy hónap múlva is alig bírja a végzést kikézesíteni. Magunk látunk egy ily marasztaló végzést, melyben a tárgyalás f. é. július 8. volt, a bíróság kilencz nap múlva, vagyis július 17-én hozott csak benne érdemleges határozatot, s e július 17-én hozott marasztaló végzés csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valamire; erre gígonoldna ma? A tárgyaló szoba, hol naponként közel 200 tárgyalás van, oly szűk, hogy az ügyvédek egymás hátán kénytelenek irni, s az olykor 200—300 személy jelenléte csak augusztus 5-én, tehát egy hó múlva lett felperesnek kikézesítve, hogy ezalatt alperesek megbuktak és felperes ellenük alig mehetett valam

Nyerés és veszteség számla.

Tartozik.	
Vegyés és iroda költségek számla	ft. 427.36
Adó számla	ft. 200.—
Betét folyó kamat számla	ft. 2338.44
Előre bevett váltó számla	ft. 1102.02
Házber számla	ft. 100.—
Hivatalnokok számla	ft. 2036.—
Postabér számla	ft. 113.95
Viszkamat díj számla	ft. 4808.69
Leltár számla	ft. 38.01
Könyvek számla	ft. 39.29
Mérleg számla	ft. 4952.94
	ft. 16156.70
Követel.	
Ingatlan kölcsön kamat számla	ft. 51.29
5% záloglevél kamat számla	ft. 310.75
Különféle kamat számla	ft. 248.92
Váltó kamat számla	ft. 14014.78
Váltó díj számla	ft. 871.76
Nyomatványok számla	ft. 66.20
Házjöveldelmi számla	ft. 583.—
Nyeréségi áthozat múlt évről	ft. 10.—
	ft. 16156.70

TÖRVÉNYTEREM.

1873. évi augusztus 9-én a nagy-beckerek e. f. kir. törvényszéknek nyilvános ülésében következő perek fognak előadtni.

Előadó: SZALAY IMRE kir. tszéki bíró.

2011. szám p. ex 1873. — Popov Szára, ugyanis mint Popov Milica és Mila t. és t. gyámja Popov Arkadia ellen, egy telek föld hatodának birtoka és jár. iránt.
2877. sz. p. ex 1873. — Hartvig Zsuzsannának, Nedejkovich Mária és érdektársai ellen, 700 frt. o. é. tőke és jár. iránt.
2902. sz. p. ex 1873. — Nierenberger János és társainak, Fresch János és társai ellen, 37 holdnyi közlegelőnek a telkes gazdák közt telkeik arányához képest heres kertekül kihatása és felosztása iránt.

Idegenek névsora

1873. évi július 30-tól bezárólag augusztus 5-ig.

Pest városa szálloda:

Stefanovits László, földbírtokos. Belgrád. — Kolarits A. M. D., Zürich. — Overmars Ármán, mérnök, Versetz. — Dr. Lanünger Victor, orvos, Pancsova. Frantz Stefan ker. utazó, Berlin. — Gróf Palavicini, magányzó, Bukarest. — Erdődy János, Borkereskedelmi ügynök, Versetz.

Korona szálloda:

Kádits Miklós, jegyző, Bótos. — Illits M., jegyző, Tomaszchevatz. — Deutsch, kereskedő, Szeged. — Theodorovits János, földbírtokos, Temesvár. — Steiner N., kereskedő, Pest. Filipovits Péter, kereskedő, Jassa. Deutsch Samu, kereskedő, szegedi. — Pritel Gusztáv, kereskedő Tibern. (Sachsen)

Magyar király szálloda:

Theodorovits N., kereskedő, Pancsova. — Maxi-

movits N., kereskedő, Pancsova. — Heumann N. M.-Beese. — Blagovits Koszta, Nádorfehérvár. — Hesz, Fényképező, Ujvidék.

Mester-legények szállójában

július 1-től, — július 22-ig.

Dolezal Gyula, szabó, Brüzau. — Szamelesik Emil, mészáros, Kulpin. — Kovács János, pék, Csaszlau. — Wagner György, pék, Eger. — Schenher József, pék, Czerna. — Földvári Kovács István, lakatos, Irzsasolaz Imre, lakatos, Duna-Vasárhely. — Binger József, szabó, Futak. — Meiszner Károly, pék, Szent-György. — Werkits Károly, szabó, Pettau. — Fischer Károly, pék, Proschnitz. — Schelleb József L., pék, Szepeshely. — Kleugner János, bádogos, Osznabrück. Mészáros István, szabó, Esztergom. — Richtenbach Frigyes, mechanikus, Friedriehthal. (Poroszországban) Goldenberg Leib, szabó, Kolozsvár. — Fischel Hedvig, kötélverő, Bogsán.

H I R D E T É S E K.

3236. sz. **Hirdetmény.** (1°)

A városi képviselői testületnek f. évi május 13-ki 245. számú közgyűlési határozatához képest ezennel közhírré tétetik, hogy az országos évi vásárok alkalmával gyakorlandó marha mérlegelési jog, egy egyévi időtartamra, f. é. **augusztus 11-ik** napján délutáni 3 óraker nyilvános árverés útján herbe fog adatni.

Erről az árverési szándékozók azzal értesítettek, hogy az erre vonatkozó feltételeket a hivatalos órák ideje alatt a városi kiadói hivatalnál minden nap megtekinthetők. Kelt N.-Beeskereken, 1873. évi augusztus 5-én.

Manojlovics Miklós,
főjegyző.

3. 3236. **Kundmachung.**

Auf Grund des Generalverjammlungs-Beschlusses der Stadt-Repäsentanz vom 13. Mai l. J., 3. 245, wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, daß die gelegentlich der Jahrmärkte auszubehende Viehwage-Gerechtigkeits im Wege der öffentlichen Licitation am 11. August l. J., um 3 Uhr Nachmittags, auf ein Jahr in Pacht gegeben werden wird.

Hievon werden die Pachtlustigen mit dem Bemerken verständigt, daß in die diesbezüglichen Bedingungen während der Amtsstunden bei dem hierstädtischen Expeditions-Amte täglich Einsicht genommen werden kann.

Gr.-Beeskeref, den 5. August 1873.

Nikolaus Manojlovics,
Obernotär.

Br. 3236. **Објава.**

Услед закључка купштине седнице варошког предстваништва од 1. (13.) маја т. г., бр. 245, овим се до општег знања ставља: да ће се право мерења марве на овдашњим годишњим вашарима, **30. јула (11. августа)** т. г. у 3 сата после подне путем јавне лиценције на једну годину у закуп дати.

О овим се сви они, који право ово у закуп узети намеравају, с тим извешћују: да на ова односећа се условља за време званичних сатова код овораршког одправничког звана сваки дан прегледати могу.

У Вел.-Бецкеру, 24. јула (5. августа) 1873.

Никола Манојловић,
вел. бележник.

2881. sz. **Hirdetmény.** (1°)

Nagy-Beeskerek városának hatósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a mérték hitelesítési és helyegzési jog f. évi **augusztus 11-ik** napján délután 3 óraker nyilvános árverés útján herbe fog adatni.

Erről az árverési szándékozók azzal értesítettek, hogy az erre vonatkozó feltételeket a hivatalos órák ideje alatt a városi kiadói hivatalnál minden nap megtekinthetők. Kelt N.-Beeskereken, 1873. évi augusztus 5-én.

Manojlovics Miklós,
főjegyző.

3. 2881. **Kundmachung.**

Seitens der Magistrats-Behörde zu Gr.-Beeskeref wird hiemit zur allgemeinen Kenntniss gebracht, daß die Einrentungs- und Stemplicungs-Gerechtigkeits im Wege der öffentlichen Licitation am 11. August l. J., um 3 Uhr Nachmittags, in Pacht gegeben wird.

Hievon werden die Pachtlustigen mit dem Bemerken verständigt, daß in die diesbezüglichen Licitations-Bedingnisse während der Amtsstunden bei dem hierstädtischen Expeditions-Amte täglich Einsicht genommen werden kann.

Gr.-Beeskeref, den 5. August 1873.

Nikolaus Manojlovics,
Obernotär.

Br. 2881. **Објава.**

Од стране магистрата у Вел.-Бецкеру овим се до општег знања ставља, да ће се право оверовања мере и билеге **30. јула (11. августа)** т. г. у 3 сата после подне путем јавне лиценције у закуп дати.

О овим се сви они, који право ово у закуп узети намеравају, с тим извешћују: да на ова односећа се условља за време званичних сатова код овораршког одправничког звана сваки дан прегледати могу.

У Вел.-Бецкеру, 24. јула (5. августа) 1873.

Никола Манојловић,
вел. бележник.

2065. szám ex 1873. (3°)

Árverési hirdetmény.
A nagy-beckerek kir. e. f. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy a nagy-beckerek árverésintézk. kérelmére néhai Percz Todor hagyatéka ellen a

n.-beckerekéi tjk. 1383. sz. a. 160 ftra felbecsült házra nézve bírói árverés elrendeltetett, ennek a telekkönyvi helységeken leendő eszközésére az első árverés határideje 1873. évi **szepetember 2-ik**, a második pedig 1873. évi **október 2-ik** napjára, mindig délelőtti 9 órára tüzetik ki oly megjegyzéssel, hogy a birtok csak a második árverésnél a becsáron alól el fog adatni.

Az árverezni kívánók tartoznak a becsértéknek 10% bánatpénzül letenni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban, a telekkönyvi hivatalban, és az árverési határnapok alatt az árverező bírónál megtekinthetők.

Figyelmeztetnek továbbá a többi nem a bíróság székhelyén lakó jelzálogos hitelezők, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltesük végett helyben lakó megbízottak rendelkeznek, s annak nevét és lakását e hivatalnál jelentésk be; ellenkező esetben képviseltesük végett gondnok fog kinevezettni, végre

Felhivatnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykeresetüket a perrend. 466. §. értelmében e hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítottatni.

Az árverés foganatosításával Marianovich János kir. bír. végrehajtó, jelentése bevérsása mellett megbizatik.

Kelt a nagy-beckerek kir. törvényszék telekkönyvi osztályának Nagy-Beeskereken, 1873. évi június 25-én tartott ülésében.

2295. sz. XIV. (2°)

Árlejtési hirdetmény.

Folyó évi **augusztus 21-én** délelőtti 9 óraker a nagy-beckerek kir. számtartósági irodában nyilvános árlejtés fog tartatni:

a) a nagy-beckerek kir. kath. templom tatarozása iránt 619 ft. 56¹⁰/₁₀₀ kr.
b) a nagy-beckerek kir. uradalmi ügyészi lak tatarozása iránt 75 ft. 1 kr.
c) a nagy-beckerek kir. urad. koresma tatarozása iránt 347 ft. 37 kr.
d) a nagy-beckerek kir. urad. számtartó és ellenőri lak tatarozása iránt 700 ft. 94 kr., és végre
e) a nagy-beckerek kir. kath. paplak tatarozása iránt 187 ft. 52 kr. kikialtási ár mellett.

Vállalkozók felhivatnak, hogy 10% bánatpénzzel elátva a nyilvános árlejtésen megjelenek, vagy pedig írásbeli zárt ajánlatukat 10% bánatpénz és 50 kros bélyeggel ellátva, az árlejtést megelőzőleg az alóli igazgatóság vagy nagy-beckerek kir. számtartóságnál beadják.

Az árlejtési feltételek ezen igazgatóságnál a szokott hivatalos órákban betekintheők.

Kula, 1873. évi június 26-án.

A m. kir. jószágigazgatóság.

250. sz. b. v. **Hirdetés.** (3°)

Alóli kiküldött végrehajtó ezennel közzé teszi, hogy a török-becei kir. járásbíróóság 1873. évi 2761. polg. számú végzése következtében alperes Lichtenenthal Móricz mellenczei lakosnál, felperes Freund H. és fia pesti kereskedők részére, 2275 frt követelés kielégítésére férfi öltözet, háziutó, lovak, kocsi, gépek, csépeletlen búza és egyebekből álló ingóságok, a mellenczei községben 1873. évi július 31-ik napján bíróság lefoglaltattak, s 2741 frt 30 krra becsültek. Ennek következtében a polg. tk. rdt. 464. §-ához képest mindazok, kik tulajdoni, vagy elsőbbségi jogot vélnék érvényesíthetni, ezennel felhivatnak, hogy ugy a foglaltat mint a végrehajtást szenvedett fel ellen együttesen intézendő kereseteiket, a jelen hirdetvénynek a Torontál című hetilapban történt harmadszori, vagyis utolsó közlésétől számított 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentéseiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, alóli végrehajtónál, a törvény rendes útján leendő elintézetés végett annál bizonyosabban beadják, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasítottatni.

Kelt T.-Beecén, 1873. évi augusztus 2-ik napján.

Rankovits István,
kik. bírósági végrehajtó.

1510. sz. **Pályázat.** (3°)

Nakófalva községben a községjegyzői állomás üresedésébe jött, ennél fogva ezen állomás választás útján leendő betöltésé végett a pályázat ezennel megnyitattik s a választásra folyó évi **augusztus 30-ik** napja tüzetik ki azon hozzáadással, hogy a pályázni szándékozók az 1871. évi XVIII. t. cz. értelmében szerkesztendő képzettségüket igazoló okmányaikkal ellátott folyamodványukat fenti mint választási napot megelőzőleg szolgabírósnál benyújtani el nem mulasztászk.

Ezen jegyzőállomással a természetbeni lakás mellett még a következő javadalmak összekötve vannak, és pedig: 300 ft. készpénzben, fa-átalány 48 ft., írószerekért 50 ft., árvaaknyvek és számadások vezetéseért 130 ft., 40 p. m. búza és 18 p. m. kukorica természetben, búza öröléséért általány 20 ft., 1/3 hold heréskert, és végre a községi kertnek felerésze.

Végre megjegyztetik, hogy a hivatalos magyar nyelven kívül, még a német nyelv jártassága is megkívántatik.

Kelt B.-Kömlöson, 1873. évi július 29-én.

Nikolics Bogdán,
szolgabíró.

1567. sz. 1873. **Pályázat.** (3°)

Torontálmegye ó-bessenyői kerület alóli szolgabírája által közhírré tétetik, miszerint az e kerülethez tartozó Uj-Szent-Iván községében üresedésébe jött községjegyzői állomás, melylyel 216 ft. 75 knyi évi fizetés, 57 ft. napidíj általány és 37 ft. irodai szerekre, összesen 310 ft. 75 kr, úgy természetben kiszolgáló járandóság 52 p. m. ösi és 10 p. m. tavaszi tiszta búza, 50 font só, 25 font stearin gyertya, 2 öl kemény tűzifa, 3 öl szalma és szabad lakás kerrtel van összekötve, pályázat útján töltendő be.

A választás folyó évi **augusztus 23-ik** napjának délelőtti 10 óraker fog Uj-Szent-Iván községében megtartatni; minél fogva a pályázni szándékozók felhivatnak, hogy az 1871-ik évi XVIII. t. cz. 74. és 83. §-ai értelmében kellően felszerelt folyamodásaikat, a választási napot megelőzőleg, hozzám nyújtsák be, — végre megjegyztetik, hogy a hivatalos magyar nyelven kívül, a német és szerb nyelvből jártathatóság is megkívántatik.

Kelt Uj-Szegeden, 1873. évi július 22-én.

Keresztes Ignác,
szolgabíró.

1594. sz. 1873. **Pályázat.** (3°)

Torontálmegye ó-bessenyői kerület szolgabírája által közhírré tétetik, miszerint az e kerülethez tartozó Keglevichháza községében üresedésébe jött községjegyzői állomás, melylyel az évi fizetés oszt. ért. 214 ft., napidíj-átalány 40 ft., írószerekre 20 ft., gyertyára 5 ft., összesen 279 ft. készpénzben, természetben kiszolgáló 28 p. m. tiszta búza, 16 p. m. szemes kukorica, 2 öl kemény tűzifa, 4 öl szalma s szabad lakás kerrtel van összekötve, töltendő be.

A választás folyó évi **augusztus 19-ik** napjának délelőtti 10 óraker fog Keglevichháza községében megtartatni, minél fogva felhivatnak mindazok, kik ezen állomásra pályázni szándékoznak, s kik a magyar, német és szerb nyelvből jártathatósággal bírnak, hogy folyamodásaikat az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. és 83. §-ai értelmében kellően felszerelve, a választási napot megelőzőleg, hozzám nyújtsák be.

Kelt Uj-Szegeden, 1873. évi július 25-én.

Keresztes Ignác,
szolgabíró.

Pályázati hirdetés.

Miután a mai két izben hirdetett pályázatra az aulreházi jegyzőségi állomás betöltésére, törvényszerűleg felszerelt folyamodványok be nem érkeztek, ennél fogva e célra újabb pályázat f. é. **augusztus 30-ra** nyitattik, a feltételek a csenev szolgabírósnál megtekinthetők.

Csenev, 1873. évi augusztus 4-én.

(2°) **Dellimanics Imre,**
szolgabíró.

GUTTMANN ÁDOLF,
orvostudor,

lakását Kis-Zomborról ismét e városba áttette, s lakik **Guttman Ármán** házában a Begánál.
Rendelési óra délutáni 2—3-ig. (2°)

Birtok haszonbérbe adás.

Rohonczy Aladár urnak Torontálmegye **Török-Beese** határában egy tagban fekvő u. n. „**Szt. királyi**” 428 cat.-holdból álló nemesi birtoka f. é. **szepetember 1-től** 3 vagy 6 évre szabad kézből haszonbérbe adandó.

A birtok rendszeresen instruálva, és kellőleg jó karban fenntartott kényelmes gazdasági épületekkel ellátva van; áll pedig 353 cat.-hold I. oszt. szántóföldekből, továbbá 75 hold kaszáló és legelőből.

Bővebb értesítést nyerhetni **KROPF SÁNDOR** urad. kasznárnál **Török-Beecén.** (3°)

hetenk
„Pe

Főis

Folyó é
megyei ren
ugyan ezen
Frigyes t. f
szerint nagy
nek június 2
ösmertes p
megye része
ezen indító
akkép fogat
ellenészrevé
zést kimond

Követke
utáni 4 óra
már este 7
mikor a bi
tagjai lehet
hány tisztv
elnöklő főis
felhozni. h
gyei t. f
tartozó
mert a r
torkodot
a melyek
télyében
megsértv
főispáni l
szerint t
kinevezte
vonja. és
főjegyzőt
tottnak k
rendelkezett
a megyei s

A közgy
tüzve a jeg
már javab
után nevez
gával a ter
úr jönnek ta
kitani, és
óra kitüz

Az ek
dekor. addi
hivatalbóli
ményeiben
meg beszel
sege miatt
„Torontál
előforduló
ispánt illet
vános lapo
vagyunk fe
kozni szíve
cikkek, m
czafoltattak
sértést fogl
tévedve de
találtnának
ki esküje s
telezte mag
szerint a s
lagos saját
ispáni hatal
kodjék? Va
pális törvé
módon a t
melyik me
megye tiszt
elmozdíthat
előbb a feg
valjon, nem
ez a lelki
selő a Főis

Mi nem his
közgyben
nyomni aká
is szabad
hiszszük az
ból, minden
egy megyei
keiért hivat